

ความรู้เกี่ยวกับเครดิตบูโร

นางสาวอัญรัตน์ แม้นพยัคฆ์
นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย

บทนำ

เมื่อเกิดปัญหาทางการเงินรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย หลายคนอาจจะหารายได้เพิ่มด้วยการหารายได้พิเศษ ทำงานล่วงเวลา ประกอบอาชีพเสริม เป็นต้น แต่หลายคนอาจเลือกใช้วิธีกู้ยืมเงิน หรือขอสินเชื่อจากแหล่งต่าง ๆ จากบุคคลธรรมดา จากสถาบันการเงินที่เป็นธนาคาร หรือสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ธนาคาร เช่น สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์ หรือบริษัทเงินทุนต่าง ๆ ซึ่งการกู้ยืมนั้น หรือ ขอสินเชื่อคุณสมบัติของผู้กู้ย่อมเป็นไปตามเงื่อนไขของธนาคาร หรือแหล่งสินเชื่อต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ ซึ่งหนึ่งในเงื่อนไขและคุณสมบัติที่ธนาคารหรือแหล่งสินเชื่อที่เป็นสถาบันการเงินจะใช้ประกอบการพิจารณาให้กู้ หรือปล่อยสินเชื่อ คือประวัติการชำระหนี้ ประวัติการชำระสินเชื่อ หรือที่ประชาชนเรียกกันทั่วไปว่า ข้อมูลเครดิตบูโร บทความนี้ จึงขอแนะนำเกี่ยวกับเครดิตบูโร ว่าหมายถึงอะไร มีความสำคัญและความเกี่ยวข้องอย่างไรกับการปล่อยสินเชื่อ หรือการพิจารณาให้กู้เงินของธนาคาร และสถาบันการเงินต่าง ๆ

เครดิตบูโร คืออะไร

เมื่อพูดถึง เครดิตบูโร หลายคนมีคำถามว่าหมายถึงอะไร “เครดิตบูโร” ตามที่ประชาชนทั่วไปเรียกกันนั้น หมายถึง บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการจัดเก็บข้อมูลบัญชีสินเชื่อและประวัติการชำระสินเชื่อทุกประเภทของบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ที่ส่งมาจากสถาบันการเงิน และบริษัทที่เป็นสมาชิก โดย บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด นั้นจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งปัจจุบันผู้ประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตที่ได้รับอนุญาตมีเพียงแห่งเดียว คือบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (National Credit Bureau Co.,Ltd. NCB)

ประวัติหรือแนวคิดในการจัดตั้งหน่วยงานหรือองค์กรกลางที่ทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูลบัญชีสินเชื่อและประวัติการชำระสินเชื่อ

ประวัติและแนวคิดในการจัดตั้งองค์กรกลางเริ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยสมาคมธนาคารไทยได้หารือกับธนาคารแห่งประเทศไทยว่ามีความประสงค์ให้มีแหล่งกลางสำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้าของธนาคารพาณิชย์เพื่อลดความเสี่ยงในการให้กู้และป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับธนาคารพาณิชย์ โดยขอให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นแหล่งกลางในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้เริ่มงานทะเบียนเครดิตกลางขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๗ หลังจากนั้นก็ได้มีการพัฒนาเรื่อยมาจนกระทั่งปี ๒๕๓๘ รัฐบาลโดยกระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้จัดทำแผนพัฒนาระบบการเงินขึ้น โดยกล่าวถึงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเครดิตไว้ในส่วนขององค์กรทางการเงินที่สนับสนุนการพัฒนาระบบการเงิน และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านศูนย์ข้อมูลเครดิต

ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เพื่อศึกษาหาแนวทางที่เหมาะสมและดำเนินการให้บรรลូវวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเครดิต ซึ่งคณะทำงานดังกล่าวได้ดำเนินการจนกระทั่งจะมีการลงนามในข้อตกลงร่วมทุนกับบริษัทที่ประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตในประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจขึ้นในประเทศไทย สถาบันการเงินถูกปิดกิจการไปจำนวนมาก และวิกฤตเศรษฐกิจดังกล่าวนี้ทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเครดิตหยุดชะงักไป จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๔๑ กระทรวงการคลังได้ยืนยันนโยบายให้มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเครดิต เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สินเชื่อและลดภาระหนี้เสียของสถาบันการเงินต่าง ๆ อันเป็นปัญหาใหญ่และเร่งด่วนของสถาบันการเงินในประเทศอยู่ในขณะนั้น ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๑ ดร.พิสิฐ ลี้อาธรรม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังในขณะนั้น ในฐานะผู้รับผิดชอบดูแลธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) จึงได้สั่งการให้ ธอส. เป็นหน่วยงานหลักในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเครดิตขึ้น ขณะเดียวกันธนาคารแห่งประเทศไทยก็ได้ประกาศนโยบายให้สมาคมธนาคารไทยเร่งรัดดำเนินการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเครดิต โดยสมาคมธนาคารไทยได้จัดตั้งทีมงานในรูปคณะกรรมการเพื่อสานภารกิจต่อไป การดำเนินการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเครดิตจึงได้แบ่งออกเป็น ๒ ฝ่าย คือฝ่ายที่จัดตั้งโดย ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ได้จัดตั้ง บริษัท ข้อมูลเครดิตไทย จำกัด ขึ้น ส่วนธนาคารแห่งประเทศไทยและสมาคมธนาคารไทยได้จัดตั้ง บริษัท ระบบข้อมูลกลาง จำกัด ขึ้น โดยทั้งสองบริษัทได้จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เดียวกันคือเพื่อเป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูลลูกค้าเพื่อช่วยลดความเสี่ยงและเพิ่มประสิทธิภาพของการให้สินเชื่อเพื่อป้องกันปัญหาหนี้เสียในระบบเศรษฐกิจ หรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ บริษัท ระบบข้อมูลกลาง จำกัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยฝ่ายของธนาคารแห่งประเทศไทยและสมาคมธนาคารไทยจดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๒ ด้วยทุนจดทะเบียน ๒๖ ล้านบาท โดยธนาคารพาณิชย์ไทย ๑๓ แห่งที่เป็นสมาชิกสมาคมธนาคารไทยเป็นผู้ถือหุ้น ทำหน้าที่เป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลสินเชื่อจากสถาบันการเงินที่เป็นสมาชิกได้ให้บริการข้อมูลเครดิตทั้งด้านข้อมูลเครดิตบุคคลธรรมดาและข้อมูลเครดิตเชิงพาณิชย์เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลให้สถาบันการเงินต่าง ๆ ได้ใช้เพื่อประกอบการวิเคราะห์สินเชื่อ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท ข้อมูลเครดิตกลาง จำกัด และได้ลงทุนพัฒนาระบบรายงานข้อมูลเครดิต ๒ ระบบ ได้แก่

๑. ระบบรายงานข้อมูลเครดิตบุคคลธรรมดา (Consumer Credit Reporting System) พัฒนาโดยบริษัท Trans Union International หนึ่งในผู้นำด้านการให้บริการข้อมูลเครดิตของโลก และ

๒. ระบบรายงานข้อมูลเครดิตเชิงพาณิชย์ (Commercial Credit Reporting System) พัฒนาโดย บริษัท Dun & Bradstreet บริษัทผู้ให้บริการข้อมูลเครดิตเชิงพาณิชย์ที่เก่าแก่และมีชื่อเสียงที่สุดแห่งหนึ่งของโลกเช่นกัน

บริษัทผู้พัฒนาระบบทั้งสองบริษัทนับว่าเป็นพันธมิตรที่สำคัญในการพัฒนาระบบและเพิ่มศักยภาพด้านบริการข้อมูลเครดิตของบริษัท ระบบข้อมูลกลาง จำกัด ทั้งนี้ เพื่อให้ความร่วมมือเป็นไปอย่างแน่นแฟ้น เป็นความร่วมมือระยะยาวและมีความต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ บริษัท ระบบข้อมูลกลาง จำกัด ได้ลงนามในสัญญาร่วมทุนกับทั้ง บริษัท Trans Union International และ บริษัท Dun & Bradstreet (ผ่านบริษัทร่วมทุนในประเทศไทยชื่อ บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)) และได้เพิ่มทุน เป็น ๑๕๖ ล้านบาท และเปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น บริษัท ข้อมูลเครดิตกลาง จำกัด เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ โดยยังคงมีธนาคารพาณิชย์ไทยทั้ง ๑๓ แห่งถือหุ้นจำนวนเท่า ๆ กัน ในอัตราส่วน ๕๐% ส่วนที่เหลืออีก ๕๐% บริษัท TransUnion Inc. และบริษัท Business Online จำกัด ถือหุ้นรายละเอียด ๒๕% ซึ่งต่อมาได้เพิ่มทุนอีกเป็น ๑๘๖ ล้านบาท ในอัตราส่วนผู้ถือหุ้นที่เท่าเดิม ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ บริษัท ข้อมูลเครดิตกลาง จำกัด ได้รวมกิจการ

กับบริษัทข้อมูลเครดิตอีกแห่งหนึ่ง คือ บริษัท ข้อมูลเครดิตไทย จำกัด โดยบริษัท ข้อมูลเครดิตกลาง จำกัดได้เข้าซื้อหุ้นทั้งหมดของบริษัท ข้อมูลเครดิตไทย จำกัด และเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น ๒๕๐ ล้านบาท และได้เปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ซึ่งมีผู้ถือหุ้นของบริษัท ข้อมูลเครดิตไทย จำกัด และธนาคารรวมทั้งสถาบันการเงินของรัฐเข้ามาถือหุ้นในบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด โดยสัดส่วนผู้ถือหุ้นหลังการรวมกิจการ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ไทยถือหุ้นในอัตราส่วนเท่า ๆ กันรวมเป็น ๒๔.๕๐% และบริษัท Business Online จำกัด (มหาชน) บริษัท TransUnion Inc. ถือหุ้นร้อยละ ๑๒.๒๕% รวมเป็น ๒๔.๕๐% รวมเป็นผู้ถือหุ้นกลุ่มบริษัทข้อมูลเครดิตกลางเดิมถือหุ้นเท่ากับ ๔๙% และผู้ถือหุ้นกลุ่มบริษัทข้อมูลเครดิตไทยถือหุ้น ๓๐% ได้แก่ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ๑๕% และบริษัท พีซีซี แคปปิตอล จำกัด ๑๕% ส่วนที่เหลืออีก ๒๑% ถือหุ้นโดยสถาบันการเงินของรัฐ ได้แก่ ธนาคารออมสิน บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ถือหุ้นในอัตราส่วน ๙% ๖% และ ๖% ตามลำดับหลังจากการรวมกิจการเป็นต้นมา บริษัทได้พัฒนาระบบการประมวลผลและการรายงานผลข้อมูลเครดิตให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนั้นบริษัทยังได้พัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของข้อมูลให้มีความถูกต้องและทันสมัย โดยเพิ่มศักยภาพทางด้านการรักษาความปลอดภัยสารสนเทศให้ดียิ่งขึ้น โดยบริษัทได้กำหนดเป้าหมายที่จะทำการขอใบรับรองเกี่ยวกับระบบบริหารจัดการความปลอดภัยด้านสารสนเทศ (Information Security Management System – ISMS) ตามมาตรฐานของ ISO ๒๗๐๐๑ ภายในปี ๒๕๕๐ นอกจากนั้น บริษัทได้รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลเครดิต ตลอดจนบทบาทของบริษัทข้อมูลเครดิตให้มากยิ่งขึ้น ^๑

การตรากฎหมายออกมาบังคับ

จากประวัติการจัดตั้งหน่วยงานหรือองค์กรกลางที่ทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูลบัญชีสินเชื่อและประวัติการชำระสินเชื่อที่เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ในเวลาต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกมาบังคับใช้อย่างเป็นทางการ ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ คือ

๑. เนื่องจากการให้กู้ยืมหรือให้สินเชื่อของสถาบันการเงินจำเป็นต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงินและประวัติการชำระหนี้ของลูกค้าอย่างเพียงพอว่าลูกค้ารายนั้นมีประวัติเป็นอย่างไร และมีภาระหนี้อยู่กับสถาบันการเงินอื่นมากน้อย เพียงใด

๒. ที่ผ่านมาการให้กู้ยืมหรือให้สินเชื่อของสถาบันการเงินยังมีข้อมูลไม่ครบถ้วน ส่งผลให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มมากขึ้นทำให้เกิดปัญหาความมั่นคงแก่สถาบันการเงินนั้น และระบบสถาบันการเงินโดยรวม

๓. การประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการทำธุรกรรมข้อมูลเครดิต รวมทั้งยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองประชาชนผู้เป็นเจ้าของข้อมูลไว้เป็นการเฉพาะ

หลังจากการที่มีการตราพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ ก็มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวเพื่อปรับปรุงให้เนื้อหาเหมาะสมหลายครั้ง ครั้งล่าสุดมีการแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อปี ๒๕๕๙

^๑ บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด “ประวัติบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด” <https://www.ncb.co.th/about-us/history-th> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๓)

ดังที่ได้ทราบมาแล้วว่าบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด ทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางที่ดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลเครดิตตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งบริษัท ฯ จะดำเนินการจัดเก็บ ข้อมูลเครดิต ซึ่งหมายถึง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าที่ขอสินเชื่อ ใน ๒ ส่วน คือ

๑. ข้อเท็จจริงที่บ่งชี้ถึงตัวลูกค้า และคุณสมบัติของลูกค้าที่ขอสินเชื่อ

กรณีบุคคลธรรมดา หมายถึง ชื่อ ที่อยู่ วันเดือนปีเกิด สถานภาพ การสมรส อาชีพ เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหนังสือเดินทาง และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร (ถ้ามี)

กรณีนิติบุคคล หมายถึง ชื่อ สถานที่ตั้ง เลขที่ทะเบียนการจัดตั้งนิติบุคคล หรือเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

๒. ประวัติการขอ และการได้รับอนุมัติสินเชื่อ และการชำระสินเชื่อของลูกค้าที่ขอสินเชื่อ รวมทั้งประวัติการชำระราคาสินค้าหรือบริการโดยบัตรเครดิต

ทั้งนี้ กฎหมายไม่อนุญาตให้ทำการจัดเก็บข้อมูลของบุคคลธรรมดาที่ไม่เกี่ยวกับการรับบริการ การขอสินเชื่อ หรือที่มีผลกระทบต่อความรู้สึก หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือมีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของผู้เป็นเจ้าของข้อมูลอย่างชัดเจน ดังต่อไปนี้

- (๑) ลักษณะพิการทางร่างกาย
- (๒) ลักษณะทางพันธุกรรม
- (๓) ข้อมูลของบุคคลที่อยู่ในกระบวนการสอบสวนหรือพิจารณาตีอาญา
- (๔) ข้อมูลอื่นที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าที่ขอสินเชื่อ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลบ่งชี้ตัวลูกค้าอาทิ เช่น ชื่อที่อยู่ วันเดือนปีเกิด สถานภาพ การสมรส อาชีพ เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน ฯลฯ หรือประวัติเกี่ยวกับการขอ การได้รับอนุมัติสินเชื่อ การชำระสินเชื่อ ประวัติการชำระราคาสินค้าหรือบัตรเครดิต ทั้งหลายเหล่านี้ บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติฯ จะได้รับมาจากสมาชิก ซึ่งหมายถึง สถาบันการเงินที่บริษัทข้อมูลเครดิตรับเข้าเป็นสมาชิกตามกฎหมาย ได้แก่บรรดาธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทประกันวินาศภัย บริษัทประกันชีวิต นิติบุคคลที่ให้บริการบัตรเครดิต หรือนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการทางการเงิน

บรรดาสมาชิกเหล่านี้จะเป็นผู้มีหน้าที่ส่งรายงานและส่งข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัยแก่บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติฯ โดยสมาชิกทุกรายมีหน้าที่ส่งข้อมูลของลูกค้าสินเชื่อของตนให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติฯ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตประกาศ หากฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย เช่น การไม่ส่งข้อมูลให้บริษัทข้อมูลเครดิต มีโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และมีค่าปรับรายวันอีกไม่เกินวันละ ๑๐,๐๐๐ บาท จนกว่าจะปฏิบัติถูกต้อง หรือกรณีที่สมาชิกรู้ว่าข้อมูลที่ส่งให้บริษัทข้อมูลเครดิตมีความไม่ถูกต้องแต่สมาชิกมิได้แก้ไขและส่งข้อมูลที่ถูกต้องให้

บริษัทข้อมูลเครดิต ก็อาจเข้าข่ายผิดกฎหมายที่กำหนดให้สมาชิกส่งข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งมีโทษปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท และค่าปรับรายวันอีกไม่เกินวันละ ๑๐,๐๐๐ บาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ ดังนั้นหน่วยงานอื่น ๆ ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกตามกฎหมายฉบับนี้ จึงไม่มีหน้าที่ส่งข้อมูลของลูกค้า อาทิเช่น การประปานครหลวง การไฟฟ้านครหลวง ผู้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ นั้นถ้ามีบุคคลมากล่าวอ้างว่าเราค้างชำระค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ทำให้ไม่มีสิทธิกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน คากล่าวอ้างนี้จึงเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง

การดำเนินการของบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติฯ เกี่ยวกับข้อมูลที่สมาชิกส่งมาให้ตามกฎหมาย

เมื่อได้รับข้อมูลจากสมาชิก บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด มีหน้าที่ทำการประมวลผลข้อมูลจากสมาชิกหรือจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และนอกจากทำการประมวลผลข้อมูลแล้ว บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติฯ ยังมีหน้าที่เปิดเผย หรือให้ข้อมูลแก่สมาชิก หรือผู้ใช้บริการที่ประสงค์จะใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สินเชื่อและการออกบัตรเครดิต ทั้งนี้การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อนทุกครั้ง เว้นแต่เจ้าของข้อมูลได้ให้ความยินยอมไว้เป็นอย่างอื่น ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตกำหนด

สมาชิกหรือสถาบันการเงินจะนำข้อมูลเครดิตไปใช้ประโยชน์ใดบ้าง

สมาชิก หรือ สถาบันการเงินจะนำข้อมูลเครดิตไปใช้ประโยชน์การวิเคราะห์สินเชื่อและการออกบัตรเครดิต ในทางปฏิบัติเมื่อลูกค้าไปยื่นขอสินเชื่อ สถาบันการเงินจะขอให้ลูกค้าลงนามให้ความยินยอมให้บริษัทข้อมูลเครดิตเปิดเผยข้อมูลเครดิตของลูกค้าให้กับสถาบันการเงิน ข้อมูลเครดิตของลูกค้าจะทำให้สถาบันการเงินรู้ว่าลูกค้ามีประวัติการขอสินเชื่อ และได้รับอนุมัติสินเชื่อจำนวนเท่าใด มีภาระหนี้จำนวนเท่าใด และมีประวัติการชำระสินเชื่อเป็นอย่างไร (สถานะบัญชี) หากลูกค้ามีประวัติการชำระสินเชื่อที่ดี ย่อมมีโอกาสที่จะได้รับอนุมัติสินเชื่อได้ง่าย หรือรวดเร็วขึ้น หรืออาจจะได้รับการเสนอดอกเบี้ยในอัตราต่ำ ในกรณีที่ลูกค้ามีประวัติการชำระสินเชื่อที่ไม่ดี สถาบันการเงินอาจต้องการหลักประกันเพิ่มเติมเพื่อลดความเสี่ยง หรือเรียกดอกเบี้ยในอัตราสูง หรืออาจพิจารณาไม่ให้สินเชื่อก็ได้ ดังนั้น ข้อมูลเครดิตเป็นปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจของสถาบันการเงินในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อ ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้จะสะท้อนวินัยทางการเงิน หรือแสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าที่มีต่อสถาบันการเงิน สถาบันการเงินอาจจะนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ ในการอนุมัติปล่อยสินเชื่อเช่น ความสามารถในการหารายได้ เป็นต้น

นอกจากนี้สถาบันการเงินยังสามารถนำข้อมูลของลูกค้าที่ได้รับจากบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติฯ ในส่วนที่ไม่มีข้อมูลที่สามารถระบุตัวเจ้าของข้อมูลมาใช้เป็นหนึ่งในการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิต โดยต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สินเชื่อ การออกบัตรเครดิต และการบริหารความเสี่ยงในกิจกรรมของสถาบันการเงินที่เป็นสมาชิก ทั้งนี้จะต้องไม่เปิดเผย หรือเผยแพร่ข้อมูลแก่ผู้อื่นที่ไม่มีสิทธิรู้ข้อมูลดังกล่าว

การให้ความคุ้มครองแก่เจ้าของข้อมูล

เจ้าของข้อมูลได้รับความคุ้มครอง และมีสิทธิดังต่อไปนี้

๑. สิทธิที่จะได้รับรู้ว่าบริษัทข้อมูลเครดิตเก็บรักษาข้อมูลใดของตน
 ๒. สิทธิที่จะตรวจสอบข้อมูลของตน
 ๓. สิทธิที่จะแก้ไขข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง
 ๔. สิทธิที่จะโต้แย้งเมื่อทราบว่าข้อมูลของตนไม่ถูกต้อง
 ๕. สิทธิที่จะได้รับแจ้งผลการตรวจสอบข้อมูลของตนภายในระยะเวลาที่กำหนด
 ๖. สิทธิที่จะได้รับทราบเหตุแห่งการปฏิเสธคำขอสินเชื่อหรือบริการจากสถาบันการเงินในกรณีที่สถาบันการเงินใช้ข้อมูลของบริษัทข้อมูลเครดิตมาเป็นเหตุแห่งการปฏิเสธคำขอสินเชื่อหรือบริการ
 ๗. สิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต
- เจ้าของข้อมูลอาจจะเสียค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบข้อมูลตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ไม่เกิน ๒๐๐ บาท

ประชาชนผู้เจ้าของข้อมูลสามารถตรวจเครดิตบูโรของตนได้หลากหลายช่องทาง ดังนี้

๑. กรณีที่ต้องการรับข้อมูลทันทีในเขตกรุงเทพฯ

๑.๑. วันจันทร์ – ศุกร์ เวลา ๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการขอรับข้อมูลคือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ขอข้อมูล ติดต่อขอรับบริการได้ที่ ศูนย์ตรวจเครดิตบูโร ที่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ อาคาร ๒ ชั้น ๒

๑.๒. วันจันทร์ – ศุกร์ เวลา ๙.๐๐-๑๘.๐๐ น. เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการขอรับข้อมูลคือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ขอข้อมูล ติดต่อขอรับบริการได้ที่ เครดิตบูโรคาเฟ่ อาคารเพิร์ล แบงก์ค็อก ชั้น ๓ (โซนธนาคาร)

๑.๓. . วันจันทร์ – ศุกร์ เวลา ๙.๐๐-๑๘.๐๐ น. เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการขอรับข้อมูลคือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ขอข้อมูล ติดต่อขอรับบริการได้ที่ ศูนย์ตรวจเครดิตบูโร สถานีรถไฟฟ้า BTS ศาลาแดง

๑.๔. วันจันทร์ – อาทิตย์ เวลา ๙.๐๐-๑๘.๐๐ น. เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการขอรับข้อมูลคือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ขอข้อมูล ติดต่อขอรับบริการได้ที่ ศูนย์ตรวจเครดิตบูโร สถานีรถไฟฟ้า BTS อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ (ภายในสถานี)

๑.๕. วันจันทร์ – อาทิตย์ เวลา ๙.๐๐-๑๘.๐๐ น. เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการขอรับข้อมูลคือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ขอข้อมูล ติดต่อขอรับบริการได้ที่ ศูนย์ตรวจเครดิตบูโร ห้างเจ-เวนิว ชั้น ๓ ติดประกันสังคม

๑.๖. วันเสาร์ – อาทิตย์ เวลา ๑๑.๐๐-๑๘.๐๐ น. เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการขอรับข้อมูลคือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ขอข้อมูล ติดต่อขอรับบริการได้ที่ CITY ห้างสรรพสินค้า เดอะมอลล์ บางกะปิ

๑.๗. วันเสาร์ – อาทิตย์ เวลา ๑๑.๐๐-๑๘.๐๐ น. เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการขอรับข้อมูลคือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ขอข้อมูล ติดต่อขอรับบริการได้ที่ UOB ห้างสรรพสินค้า เซ็นทรัลพลาซ่า เวสต์เกต บางใหญ่

๒. กรณีขอรับบริการแบบส่งรายงานรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Credit report) ทางอีเมล ภายในสามวันทำการ ขอผ่านโมบายแอป TMB TOUCH

๓. กรณีขอรับบริการแบบส่งรายงานกลับไปให้ทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ภายใน ๗ วันทำการ

๓.๑. ขอรับบริการได้ที่เคาน์เตอร์ธนาคาร (ทุกสาขา) นำสำเนาบัตรประชาชนของผู้ขอข้อมูลติดต่อที่ธนาคารกรุงศรี ธนาคารกรุงไทย ธนาคารธนชาต ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารแลนด์แอนด์เฮาส์ (ทุกสาขา)

๓.๒. ขอรับบริการโดยใช้บัตร ATM ของธนาคารกรุงไทย ธนาคารไทยพาณิชย์

๓.๓. ขอรับบริการทางโมบายแอปพลิเคชัน สำหรับผู้ที่ลงทะเบียน ธนาคารมือถือธนชาต ที่เอ็มบี

๓.๔. ขอรับบริการทางธนาคารออนไลน์ โดยต้องมีบัญชีของธนาคารและทำรายการทางเว็บไซต์ ผ่านธนาคารกรุงศรี ธนาคารกรุงไทย

๓.๕. ขอรับบริการ ณ. ที่ทำการไปรษณีย์ เฉพาะสาขาที่ให้บริการ ^๒

หากข้อมูลเครดิตบูโรของท่านไม่ถูกต้องสามารถแจ้งขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้ถูกต้องได้ใน ๒ ช่องทางดังนี้

๑.ติดต่อธนาคารหรือสถาบันการเงิน ติดต่อธนาคารหรือสถาบันการเงินเจ้าของบัญชี (ผู้ส่งข้อมูล) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ถ้าข้อมูลไม่ถูกต้องธนาคารหรือสถาบันการเงินจะแจ้งให้เครดิตบูโรแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและแจ้งผลการตรวจสอบให้เจ้าของข้อมูลทราบภายใน ๓๐ วัน หากสถาบันการเงินยืนยันว่าข้อมูลถูกต้องแล้วไม่สามารถแก้ไขตามที่เจ้าของข้อมูลร้องขอได้ เจ้าของข้อมูลมีสิทธิขอให้เครดิตบูโรบันทึกได้แม้ไว้ในระบบข้อมูลเครดิตและสามารถยื่นอุทธรณ์ ข้อโต้แย้งต่อคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตเพื่อพิจารณาได้

๒. ติดต่อที่ศูนย์ตรวจเครดิตบูโร ติดต่อศูนย์ตรวจเครดิตบูโร โดยกรอกแบบคำขอแก้ไขข้อมูลพร้อมยื่นสำเนาบัตรประชาชน สำเนารายงานเครดิตบูโร ที่ต้องการแก้ไข และหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เครดิตบูโรจะแจ้งสถาบันการเงินผู้ส่งข้อมูลให้ตรวจสอบความถูกต้อง และแจ้งผลการตรวจสอบให้เจ้าของข้อมูลทราบภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ยื่นคำขอ ถ้าข้อมูลไม่ถูกต้องจริงและสถาบันการเงินได้แก้ไขแล้ว เครดิตบูโรจะส่งรายงานข้อมูลเครดิตฉบับที่แก้ไขแล้วให้กับเจ้าของข้อมูล แต่หากสถาบันการเงินยืนยันว่าข้อมูลถูกต้องแล้วไม่สามารถแก้ไขตามที่เจ้าของข้อมูลร้องขอได้ เจ้าของข้อมูลมีสิทธิขอให้เครดิตบูโร บันทึกได้แม้ไว้ในระบบข้อมูลเครดิตและสามารถยื่นอุทธรณ์ ข้อโต้แย้งต่อคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตเพื่อพิจารณาได้ หรือสามารถ Download แบบคำขอได้ที่ https://www.ncb.co.th/checkyourcreditbureau/form_download และส่งเอกสารคำขอพร้อมหลักฐาน มาทางไปรษณีย์ ถึง บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด ชั้น ๒ อาคาร ๒ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ เลขที่ ๖๓ ถนนพระราม ๙ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๒๐ ^๓

^๒ บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด “ตรวจเครดิตบูโรที่ไหนบ้าง” <https://www.ncb.co.th/check-your-credit-bureau/where-to-check-credit-bureau>

^๓ บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด “จะขอแก้ไขข้อมูลเครดิตอย่างไร” <https://www.ncb.co.th/faq>

(สืบค้นเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๓)

ข้อมูลเครดิตถูกจัดเก็บไว้กี่ปี

สำหรับข้อมูลเครดิตบูโรที่เป็นข้อมูลของบุคคลธรรมดา หรือข้อมูลของนิติบุคคล กฎหมายกำหนดไว้ว่าให้เก็บไว้ในระบบประมวลผลได้ไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันที่สถาบันการเงินที่เป็นสมาชิกได้ทำการรายงานข้อมูลมายังบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติฯ โดยที่จะมีข้อมูลใหม่ที่รายงานเข้าไปแทนที่ข้อมูลเก่าอยู่ตลอดเวลา ส่วนการรายงานข้อมูลของสถาบันการเงินที่เป็นสมาชิกที่ต้องส่งข้อมูลให้บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติฯ นั้น จะรายงานเข้ามาที่บริษัทฯ ทุก ๆ สิ้นเดือน แต่ในกรณีที่ลูกค้าผิดนัดชำระหนี้ และค้างชำระเกิน ๙๐ วัน สถาบันการเงินจะส่งข้อมูลสินเชื่อค้างให้กับบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติฯ ต่อเนื่องไปอีกเป็นเวลาไม่เกิน ๕ ปี นับตั้งแต่วันที่ค้างชำระเกิน ๙๐ วัน และทางบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติฯ จะเก็บข้อมูลเครดิตที่ได้รับจากสถาบันการเงินไว้ในฐานข้อมูลต่อไปอีกภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี นับจากวันที่บริษัทข้อมูลเครดิตได้รับข้อมูลจากทางสถาบันการเงิน

ติด Blacklist คืออะไร ถ้าติด Blacklist จะไปขอสินเชื่อได้ หรือไม่

เรามักจะได้ยินคนทั่วไปพูดกันว่าขอสินเชื่อไม่ผ่าน หรือขอกู้ไม่ได้เพราะมีประวัติการติด Blacklist ที่ถูกต้องแล้วบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติฯ ไม่มีการจัดทำสถานะ หรือจัดทำบัญชี Blacklist ในฐานข้อมูลแต่อย่างใด การเก็บข้อมูลไม่ได้จัดเก็บเป็นแบล็กลิสต์ หรือบัญชีดำในรายงานฐานข้อมูลไม่ปรากฏว่ามีคำว่า “แบล็กลิสต์” โดยบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติฯ จะจัดเก็บข้อมูลตามความจริง หากไม่มีการค้างชำระสินเชื่อสถานะทางบัญชีที่จัดเก็บและทำการบันทึกไว้ในฐานข้อมูลจะมีสถานะเป็น “ปกติ” หรือ “ไม่ค้างชำระ” แต่ถ้ายังค้างชำระสินเชื่อสถานะบัญชีก็จะแสดงว่า “ค้างชำระ” และไม่ว่าจะชำระสินเชื่อตรงกำหนดเวลาหรือไม่ก็ตาม ถ้าปิดบัญชีแล้วสถานะก็จะแสดงว่า “ปิดบัญชี” โดยข้อมูลจะยังไม่ถูกลบออกไปจนกว่าจะถึงกำหนดที่กฎหมายให้เก็บเท่านั้น

ดังนั้น ข้ออ้างที่ว่ามีการติด Blacklist จึงกู้หรือขอสินเชื่อไม่ผ่านจึงเป็นความเชื่อที่คลาดเคลื่อนต่อความเป็นจริง อย่างไรก็ตามกรณีที่ผู้ขอสินเชื่อมีประวัติการค้างชำระสินเชื่อปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลของบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติฯ สถาบันการเงินก็ย่อมทราบข้อมูลเครดิตดังกล่าวและอาจจะนำข้อมูลนี้ไปประกอบการพิจารณาปล่อยสินเชื่อให้ลูกค้าหรือไม่ โดยนำไปประกอบการพิจารณาเรื่องความสามารถในการหารายได้มาชำระหนี้ รวมถึงนโยบายอื่น ๆ ของแต่ละธนาคารหรือสถาบันการเงินแห่งนั้น ๆ ด้วย

บทสรุป

เราได้ทราบกันแล้วสถาบันการเงินจะส่งข้อมูลเครดิตที่ประกอบไปด้วยข้อมูลเกี่ยวกับสินเชื่อต่าง ๆ ที่ลูกค้ามีประวัติการชำระหนี้ ให้กับ บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด ตามกฎหมายเพื่อทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล และบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด ยังทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางที่ให้ข้อมูลเครดิตแก่สถาบันการเงินต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกโดยสมาชิกก็จะนำข้อมูลดังกล่าวนี้ไปทำการวิเคราะห์สินเชื่อ หรือออกบัตรเครดิตให้กับลูกค้า โดยพิจารณาร่วมกับข้อมูลของลูกค้าด้านอื่น ๆ หากรักษาประวัติในการชำระสินเชื่อให้เป็นปกติไม่มีการค้างชำระ มีข้อมูลเครดิตที่ดีย่อมเป็นประโยชน์ในการขอสินเชื่อ ดังนั้นผู้ขอสินเชื่อจึงควรรักษาประวัติการชำระหนี้ให้ดียู่เสมอ เพื่อประโยชน์ของตนเองหากในอนาคตจำเป็นต้องยื่นคำขอสินเชื่ออีกครั้ง

บรรณานุกรม

กฎหมาย

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ประกาศคณะกรรมการการคุ้มครองข้อมูลเครดิต

ข้อมูลออนไลน์

บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด “ประวัติบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติจำกัด” <https://www.ncb.co.th/about-us/history-th>

(สืบค้นเมื่อ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๓)

บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด “ตรวจเครดิตบูโรที่ไหนบ้าง” <https://www.ncb.co.th/check-your-credit-bureau/where-to-check-credit-bureau>

(สืบค้นเมื่อ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๓)

บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด “จะขอแก้ไขข้อมูลเครดิตได้อย่างไร” <https://www.ncb.co.th/faq>

(สืบค้นเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๓)